

WPROWADZENIE

W 1986 roku dyrektor Pienińskiego Parku Narodowego, inż. Andrzej Szczocarz zwrócił się do Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN z propozycją opracowania planu urządzenia ekosystemów nieleśnych PPN. Łącznie z przygotowanym operatem urządzenia lasów Parku miało to stworzyć podstawy właściwej, zgodnej z postulatami współczesnej ochrony przyrody, gospodarki na terenie Parku. W związku z tym, nawiązując do wcześniej prowadzonych w Pieninach zespołowych badań, przystąpiono do studiowania różnych grup roślin i zwierząt zasiedlających pienińskie ekosystemy na wpał naturalne, głównie łąki. Badania prowadzone w latach 1986–89 objęły: skład i dynamikę zbiorowisk roślin naczyniowych, eksponując zagrożoną rodzinę storczykowatych, skład i rozmieszczenie porostów na pienińskich polanach, a także ważne z punktu widzenia ekologii i ochrony przyrody grzyby wielkoowocnikowe i ciągle niedostatecznie poznane gąsienicznikowate (*Ichneumonidae*). W oparciu o prace, których wyniki publikujemy w niniejszym tomie, przygotowano plan ogólny i szczegółowy harmonogram zabiegów jakie należy prowadzić na łąkach, by zachowały one swój bogaty skład gatunkowy, różnych grup organizmów. Celem Parku jest bowiem nie tylko utrzymywanie zbiorowisk zbliżonych do naturalnych i naturalnych procesów, ale pełnej różnorodności biologicznej, uformowanej w wyniku działania przyrody i człowieka. Plan kształtowania ekosystemów PPN i sposoby realizacji zostaną omówione w następnych publikacjach. Obecnie zabiegi na łąkach wykonuje dyrekcja PPN, a kontrolę ich efektywności sprawdza każdego roku grupa biologów, leśników i przedstawicieli Parku.

Wydaje się, iż celowe jest ogłoszenie wyników tych prac, ponieważ mogą pomóc w działalności innych parków i rezerwatów przyrody.

Dyrektorowi PPN i jego współpracownikom, a także wszystkim biorącym udział w badaniach, gorąco dziękuję za wieloletni trud i efektywną współpracę. Bez współudziału dużej grupy badaczy i zaangażowania leśniczych i gajowych łąki PPN nie byłyby tak piękne i bogate jak są obecnie.

Kazimierz Zarzycki